

CNOTY
SĘDZIOWSKIE
Refleksje prawnicze

CNOTY SĘDZIOWSKIE

Refleksje prawnicze

redakcja
Tomasz Widłak

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2023

Stan prawny na dzień 21 lutego 2023 r.

Recenzent
dr hab. Mateusz Stępień, prof. UJ

Redaktor Wydawnictwa
Agnieszka Kołwzan

Projekt okładki i stron tytułowych
Jan Rutka

Na okładce
Honoré Victorin Daumier, *The Three Judges*, 1858–1860,
watercolor and brush and black gouache, with charcoal,
on ivory laid paper, 36,3 × 53,8 cm, The Art Institute Chicago
(na prawach licencji Creative Commons Zero (CC0))

Skład i łamanie
Michał Janczewski

Publikacja sfinansowana z projektu NCN
„Sędziowie i cnoty. Studium aretycznej teorii sądownictwa”
nr 2018/31/B/HS5/03181

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-535-0

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49

Spis treści

Wykaz skrótów	7
Tomasz Widłak	
Tytułem wstępu: jurysprudencja cnót	9

Część I

Poszczególne cnoty sędziowskie

Jerzy Zajadło	
Odwaga – w kryzysie konstytucyjnym najważniejsza z sędziowskich cnót	37
Tomasz Widłak	
Mądrość sędziego	49
Monika Figurska	
Pokora sędziowska	71
Mateusz Grabarczyk	
<i>Judicial sustainability</i> jako pożądana cnota sędziowska	85
Karol Gregorczyk	
Rekonstrukcja cnót i wad sędziego na podstawie dzieł Williama Shakespeare’a	101

Część II

Cnoty sędziowskie – konteksty i inspiracje

Paweł Sut	
Cnoty sędziowskie a brak prawnej odpowiedzialności sędziów za opresyjne orzecznictwo (uwagi na tle praktyki orzeczniczej polskiego Trybunału Konstytucyjnego)	123

Przemysław Rybiński	
Na przedpolu cnoty. O związkach	
między kształtem praktykowanego prawa a etyką sędziego	147
Maciej Fingas	
Krytycyzm jako cnota sędziowska –	
z perspektywy procesu karnego	161
Małgorzata Węgrzak	
Cnoty sędziowskie a teoria argumentacji	
w hiszpańskiej jurysprudencji	179
Aleksander Piskorz	
Sędziowie w zagrożeniu – cnoty sędziowskie	
w obliczu sporu o praworządność	201

Część III

Cnoty a etos sędziego europejskiego

Tomasz Tadeusz Koncewicz	
„Dobry sąd” i sądowy etos w służbie	
„jak najściślej unii pomiędzy narodami Europy”	217
Bibliografia	295
Literatura	295
Źródła prawa	318
Orzecznictwo	321
Dokumenty i raporty	324
Materiały prasowe i internetowe	325
Biogramy	329